

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS
APDOVANOJIMO UŽ KRAŠTOVAIZDĮ SKYRIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO

2007 m. lapkričio 19 d. Nr. D1-611
Vilnius

Igyvendindamas Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos įgyvendinimo priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 909 (Žin., 2005, Nr. [103-3808](#)), 3.4 punktą,

t v i r t i n u Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos apdovanojimo už kraštovaizdį skyrimo taisykles (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2007 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr.
D1-611

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS
APDOVANOJIMO UŽ KRAŠTOVAIZDĮ SKYRIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos apdovanojimo už kraštovaizdį (toliau - Apdovanojimas) skyrimo taisyklės parengtos įgyvendinant Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos įgyvendinimo priemones, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 909 (Žin., 2005, Nr. [103-3808](#)), vadovaujantis Europos kraštovaizdžio konvencija (Žin., 2002, Nr. [104-4621](#)). Šios taisyklės reglamentuoja Aplinkos ministerijos teikiamo apdovanojimo už pasiekimus formuojant šalies kraštovaizdį skyrimo tikslą, tvarką, vertinimo kriterijus, vertinimo komisijos darbo organizavimo tvarką.

2. Apdovanojimo tikslas - nustatyti geriausius Lietuvoje kraštovaizdžio formavimo (kraštovaizdžio apsaugos, tvarkymo, naudojimo ir planavimo) pavyzdžius skatinant kraštovaizdžio puoselėjimo iniciatyvas, šalies kraštovaizdžio pažinimą, plėtojant visuomenės suvokimą apie kraštovaizdžio socialinę, kultūrinę, ekologinę ir ekonominę reikšmę.

3. Apdovanojimą steigia ir teikia Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija.

4. Apdovanojimas skiriamas neporiniais metais ir viešai įteikiamas Europos kraštovaizdžio konvencijos pasirašymo dienos proga - spalio 20 d.

5. Apdovanojimą sudaro aplinkos ministro pasirašytas specialus diplomatas ir Aplinkos ministerijos skiriamas skulptūrinis ženklas su užrašu „Už Lietuvos kraštovaizdžio puoselėjimą“. Laureatas skelbiamas spaudoje ir Aplinkos ministerijos interneto svetainėje.

6. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Kraštovaizdžio teritorinis kompleksas - tam tikro tipo įvairaus dydžio teritorija (erdvė) išsiskirianti funkcinio vientisumu (bendrumu).

Kraštovaizdžio formavimo pavyzdys - kraštovaizdžio teritorinis kompleksas, kurio reali apsauga, tvarkymas, naudojimas ir planavimas leidžia užtikrinti nuolatinę kraštovaizdžio priežiūrą, tausojanti naudojimą bei suderina ekologinius, socialinius ir ekonominius interesus.

Pretendentas - valstybės ar savivaldybės institucijos ir įstaigos ar jų grupės, kurios, įgyvendindamos Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politiką, puoselėja kraštovaizdį formuodami jį darnaus vystymo principais, užtikrinančiais rezultatų ilgaamžiškumą ir veiklos tęstinumą. Taip pat kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, ypatingai pasižymėję ir prisidėję prie kraštovaizdžio apsaugos, tvarkymo ir planavimo priemonių įgyvendinimo.

Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Europos kraštovaizdžio konvencijoje, Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptių apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1526 (Žin., 2004, Nr. [174-6443](#)), ir kituose teisės aktuose

vartojamas sąvokas.

II. KRAŠTOVAIZDŽIO TERITORINIO KOMPLEKSO VERTINIMO KRITERIJAI

7. Apdovanojimui gauti gali būti pateikiami įvairaus teritorinio lygmens kraštovaizdžio teritorinių kompleksų formavimo pavyzdžiai (toliau - Pavyzdžiai), užbaigti realizuoti per pastaruosius penkerius kalendorinius metus. Jie gali būti atrenkami ir teikiami šiose kraštovaizdžio teritorinių kompleksų tipų grupėse:

- 7.1. miesto ir kaimo gyvenamųjų vietovių (urbanizuoto) kraštovaizdžio;
- 7.2. kaimiškųjų teritorijų (agrarinio) kraštovaizdžio;
- 7.3. kelių ir pramoninių teritorijų kraštovaizdžio;
- 7.4. vandens telkinių ir jų aplinkos kraštovaizdžio;
- 7.5. rekreacinių teritorijų (kurortų, poilsio zonų, parkų, miško parkų) kraštovaizdžio;
- 7.6. saugomų gamtinių ir kultūrinių teritorijų kraštovaizdžio.

8. Pavyzdžiams atrankos metu taikomi šie vertinimo kriterijai:

8.1. formavimas vykdomas pagal darnaus (tausojančios plėtros) vystymo principus, išsaugant arba atkuriant ekologinę pusiausvyrą, tenkinant ekonominius, socialinius, kultūrinius ir estetinius visuomenės poreikius, užtikrinant esamų kraštovaizdžio vertybių apsaugą;

8.2. atvirumas (prieinamumas) visuomenei - visuomenė gali laisvai lankytis ir naudotis kraštovaizdžio kokybės ir įvairovės ištekliais;

8.3. visuomenės dalyvavimas kraštovaizdžio formavimo procese - visuomenė yra suinteresuota ir aktyvi kraštovaizdžio formavimo proceso dalyvė ir (ar) iniciatorė (dalyvauja viešo svarstymo procedūrose, visuomeninėse talkose, rengiamuose seminaruose ir kt.);

8.4. buvimas pavyzdžiu - kraštovaizdis formuojamas užtikrinant pastovią priežiūrą, rezultatų ilgaamžiškumą, veiklos tęstinumą, todėl tampa siektinu pavyzdžiu ir skatina kitus vykdyti panašias veikas;

8.5. vykdant kraštovaizdžio apsaugos, tvarkymo ir planavimo priemones įgyvendinamos Europos kraštovaizdžio konvencijos, Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos nuostatos ir vykdomi veiksmai atitinka kitus Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus.

III. PARAIŠKOS PATEIKIMO TVARKA

9. Pretendentus Apdovanojimui gauti turi teisę siūlyti fiziniai ir juridiniai asmenys.

10. Pretendentų paraiškos (toliau - Paraiškos) pagal pridedamą formą pateikiamos Aplinkos ministerijai iki neporinių metų balandžio mėn. 31 d.

11. Apie Paraiškų Apdovanojimui gauti teikimo pradžią skelbiama Aplinkos ministerijos informacinėje sistemoje.

12. Prie Paraiškos pridedama:

- 12.1. grafinė medžiaga - planai, schemos ir kt. (jei yra);
- 12.2. fotonuotraukos ar kita vaizdinė medžiaga.

13. Pretendentai Apdovanojimui gauti skelbiami Aplinkos ministerijos interneto svetainėje www.am.lt.

IV. PRETENDENTŲ VERTINIMO KOMISIJA IR JOS DARBO ORGANIZAVIMO TVARKA

14. Pateiktas Paraiškas vertina aplinkos ministro įsakymu sudaryta vertinimo komisija (toliau - Komisija), į kurią gali būti įtraukiami Aplinkos ministerijos, Kultūros ministerijos, Žemės ūkio ministerijos, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos, Etninės kultūros globos tarybos, Vilniaus universiteto, Savivaldybių asociacijos, Lietuvos architektų rūmų, Lietuvos architektų sąjungos, Lietuvos kraštovaizdžio architektų sąjungos ir kitų institucijų ar įstaigų atstovai.

15. Komisiją sudaro 9 nariai. Komisijos pirmininku skiriamas Aplinkos ministerijos atstovas.

16. Organizaciniam techniniam Komisijos aptarnavimui atlikti Aplinkos ministerija skiria sekretorių, kuris nėra Komisijos narys.

17. Komisijos nariai iki posėdžio dienos susipažįsta su Paraiškomis ir kita pridėta medžiaga, apžiūri realizuotus Pavyzdžius vietoje ir įvertina juos atsižvelgdami į šių taisyklių 8 punkte išdėstytus kriterijus.

18. Apžiūrą organizuoja ir posėdžio datą skelbia Komisijos pirmininkas.

19. Komisija gali kreiptis į pretendentą Apdovanojimui gauti prašydama pateikti papildomą informaciją apie Apdovanojimui teikiamą Pavyzdį.

20. Sekretorius ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki posėdžio pradžios informuoja Komisijos narius apie posėdžio laiką ir vietą. Ši informacija pateikiama raštu arba elektroniniu paštu.

21. Komisijos posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 komisijos narių.
22. Komisijos posėdžio dalyviai raštu deklaruoja savo bešališkumą nagrinėjama klausimais.
23. Laureatas išrenkamas slaptu balsavimu paprasta balsų dauguma. Esant lygiam balsų skaičiui sprendžiamąjį balsą turi Komisijos pirmininkas.
24. Komisijos posėdis protokoluojamas. Protokolą pasirašo visi posėdyje dalyvavę Komisijos nariai.
25. Remiantis protokolu, parengiamas Komisijos sprendimas su išvadamis apie išrinktą laureatą. Komisijos sprendimą pasirašo Komisijos pirmininkas ir sekretorius.
26. Komisijos sprendimai neapskundžiami.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
apdovanojimo už kraštovaizdį
skyrimo taisyklių
priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS APDOVANOJIMO UŽ KRAŠTOVAIZDĮ PRETENDENTO PARAIŠKA

Kraštovaizdžio teritorinio komplekso pavadinimas _____

Kraštovaizdžio teritorinio komplekso plotas (ha/km²) _____

Kraštovaizdžio teritorinio komplekso adresas (savivaldybės, miesto (miestelio), seniūnijos, kaimo pavadinimas)

Duomenys apie pretendentą (paraiškos teikėją):

fizinio/juridinio asmens vardas, pavardė/pavadinimas _____

Adresas/buveinė _____

Kontaktinis asmuo _____
(vardas, pavardė, pareigos, telefonas, el. paštas)

1. Trumpas kraštovaizdžio teritorinio komplekso apibūdinimas: kuo jis yra ypatingas ir svarbus, jo būklė iki formavimo darbų atlikimo, atliktų darbų reikšmė ekologiniu, kultūriniu, estetiniu, socialiniu ir kt. požiūriais ir jį supančios aplinkos aprašymas.

2. Ar kraštovaizdžio teritorinis kompleksas turi apsaugos statusą, jei taip, tai kokį?

3. Kokie kraštovaizdžio teritorinio komplekso formavimo tikslai buvo iškelti ir kokie metodai buvo taikyti (išsaugojimo, atkūrimo, atnaujinimo, pertvarkymo)?

4. Kokiomis priemonėmis iškelti tikslai buvo pasiekti? Aprašyti atliktus kraštovaizdžio apsaugos, tvarkymo ir planavimo darbus, finansavimo šaltinius.

5. Koks teigiamas ir neigiamas atliktų tvarkymo ir planavimo darbų poveikis kraštovaizdžio ekologiškai ir kultūrinei vertei, jo ekonominei ir socialinei aplinkai?

6. Kraštovaizdžio teritorinio komplekso prieinamumas visuomenei (galimybė laisvai lankytis kraštovaizdžio komplekso teritorijoje).

7. Informacijos apie vykdomus darbus skleidimo būdai (nacionalinėje, regioninėje spaudoje, televizijoje, radijuje, organizuotų renginių metu). Ar buvo vykdomos pasikeitimo patirtimi priemonės?

8. Ar kraštovaizdžio teritorinio komplekso formavimo procese dalyvavo visuomenė ir kokios visuomenės grupės buvo įtrauktos (ikimokyklinio, mokyklinio, universitetinio mokymo įstaigų ugdytiniai, kitų įstaigų darbuotojai, šeimos ir kt.)? Jei taip, tai kokiais būdais (dalyvavimas svarstymuose, talkose, švietėjiškoje veikloje ir kita)?

9. Ar visuomenės dalyvavimas kraštovaizdžio teritorinio komplekso formavimo procese padidino jos žinias ir supratingumą apie kraštovaizdžio svarbą ir kaip?

10. Darbo rezultatų reikšmė savivaldybei ir atskiroms visuomenės grupėms.

11. Ar numatyta palaikyti kraštovaizdžio tvarkymo priemonių tęstinumą - užtikrinti kraštovaizdžio komplekso priežiūros darbus - ir kas įsipareigoja tai vykdyti?

12. Kokias Europos kraštovaizdžio konvencijos, Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos krypties nuostatas siekiama įgyvendinti vykdomais darbais ir ar veiksmai atitinka įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas?